

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Pamięci Twórcy „Chłopów”

„Pochylił się pod ciężarem i z wolna, krok za krokiem szedł i tym błogostawiającym, półkolistym rzutem posiewał ziemię na zagonach.”

„szedł zagonami cicho, niby widmo, błogostawiając każdą grudkę ziemi, każdemu źdźbłu, i stał — siał wciąż, siał niestrudzenie.”

Potykał się o skłoby, płatał we wyrwach, niekiedy się nawet przewracał, je-no że nic o tem nie wiedział i nie nie czuł, kromie tej potrzeby głuchej, a nienrzepartej, by siał.

— Ostanie! ostanie z nami. Gospodarzu! — wołała cała plemia do umierającego Boryny”.

(„Chłopi”, T. IV).

Przedśmiertna siewba Boryny

Pamięć Wł. St. Reymonta

Ilustracja artysty-malarza Władysława Skoczylasa

specjalnie wykonana dla naszego pisma

Przed pogrzebem Reymonta

WARSZAWA, 9.12

Z sercem, przepelnionem żalnością, spieszyła cała Warszawa do Katedry, aby rzucić ostatecznie spojrzeń na trumnę, kryjącą w sobie zwłoki potężnego mocarza słowa Wł. St. Reymonta.

Szlochły głośne i gorące modlitwy rozlegały się w żałobnej kryjocie do późnej nocy.

Komitet pogrzebowy ustalił ostateczny program uroczystości pogrzebowych.

Na cmentarzu spocznie trumna w specjalnym gronie, — nie murowanym, gdyż taką była ostatnia wola zmarłego.

Dziś w Katedrze o godz. 9 rano obejmą warty honorowe przy trumnie oficerowie, po czterech na każdą zmianę.

O godz. 11 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne. Równocześnie z wojskową wartą honorową pełnić będzie straż przy trumnie

16 włościan w strojach ludowych.

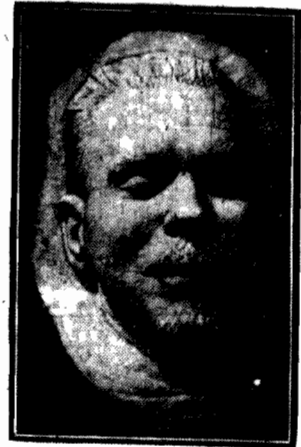
Przed kościołem ustawiona będzie kompania honorowa piechoty ze sztandarem i orkiestra. Przy trumnie zajmie miejsce najbliższa rodzina ś. p. Reymonta.

Przy wyniesieniu trumny z Katedry wojsko odda honory.

Na pl. Zamkowym przemówi min. oświaty Grabski, poczem kondukt ruszy w kierunku cmentarza ulicami: Świętojańska, pl. Zamkowym, Krak. Przedmieściem, Królewska, pl. Saskim — minie grób Nieznanego Żołnierza i pomnik ks. Józefa, poczem ulicą Wierzbowa, pl. Teatralnym, Bieleńska, Nalewkami, ul. Dziką podąży na cmentarz Powązkowski do drugiej bramy cmentarza.

Za trumną postępować będzie najbliższa rodzina, P. Prezydent Rzeczypospolitej, marszałkowie,

premier, rząd, korpus dyplomatyczny, duchowieństwo, Sejm, Senat, kapituły orderów, generalicja, senaty wyższych uczelni, Rada miejska, komitet, literaci i d. nikarze, komitet organizacji i wiejskich.

Maska pośmiertna

Odezwa do włościan

„Ludowy komitet Reymontowski uroczystości pogrzebowej” wystosował do włościan odezwę, w której czytamy:

„Bracia Chłopi! Żalobną wam wieść niesiemy. Zmarł oto w Warszawie w nocy z 4 na 5 grudnia 1925 r. wielki piewca polskiej wsi i polskiego chłopca — Władysław Stanisław Reymont. Winniśmy Wielkiemu Zmarłemu cześć i miłość, boć z chłopskiej on wyszedł chaty. Wzywamy was więc, byście wszędzie, we wszystkich wsiach i gminach uczcili pamięć zmarłego”.

*

Komitet pogrzebowy sprowadził ze wsi rodzinnej Reymonta, Kobieli Wielkie, garść ziemi, która będzie rzucona na trumnę.

*

Rada miejska i Magistrat m. st. Warszawy składają wieniec na trumnę śp. Reymonta, oraz in corpore uczestniczą w uroczystościach pogrzebowych.

Międzynarodowy Związek dziennikarzy reprezentuje 22 narody

RZYM, 7. 12. Dziś odbyły się tu wybory do prezydium Związku korespondentów zagranicznych, reprezentującego prasę 22-u narodów.

Przewodniczącym wybrany został Hodel, korespondent prasy szwajcarskiej; sekretarzem — Teodor Vaucher, korespondent „Petit Parisien” i „Journal de Ge-

neve”; członkami zarządu: Munro, korespondent „Morning Postu”, Berne, korespondent „Le Soir”, brukselskiego i Leon Chrzanowski, korespondent Agencji P. A. T.

Munro i Vaucher znani są ze swych sympatii dla Polski

Coraz mroczniej w procesie Steigera Tajemniczy informator Baczyńskiego opowiada o zamachu i ucieczce sprawcy

LWÓW, 7.12. Podczas rozprawy przeciw Steigerowi przesłuchano d-ra Włodzimierza Baczyńskiego, adwokata i działacza ukraińskiego, posła do parlamentu austriackiego.

Dr. Baczyński zeznał, że w kilka dni po zamachu spotkał swego znajomego, wybitnego uczonego, który stale przebywał zagranicą i od czasu do czasu przyjeżdża do Lwowa.

Ten mu powiedział, że zamach na Prezydenta dokonała jedna z ukraińskich organizacji wojskowych. Nazwy nie wymienił.

Informator ów oświadczył Baczyńskiemu, że zamachowcowi cudem udało się uciec z życiem. Był on przygotowany na pewną śmierć. Po rzuceniu bomby zdrętwiał i pozostał na chwilę z ręką wzniesioną do góry.

To go uratowało, bo później niepostrzeżony przez nikogo znikł w tłumie.

Baczyński oświadczył, że jest związany dyskrecją i nie może wyjawiać osoby informatora.

O wypadku tym opowiadał przyjacielowi d-rowi Rawiczowi.

Podczas obecnego procesu Rawicz prosił, aby zwolnić go z dy-

skrecji, jednak świadek nie uczynił tego.

Zapytany, dlaczego podczas rozprawy doraźnie nie wystąpił z zeznaniami co do tych okoliczności, Baczyński oświadczył, iż był pewien, że Steiger będzie uwolniony. Później zwrócił się listownie do owego informatora, aby ten go zwolnił z dyskrekcji, jednak ów informator na to się nie zgodził.

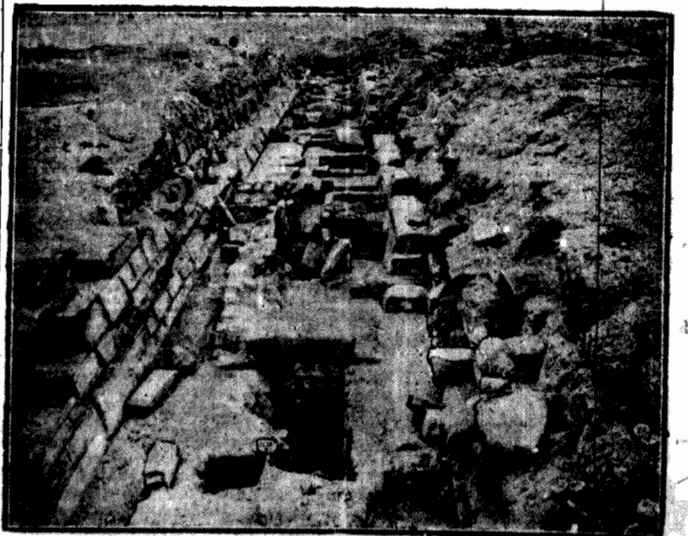
Epidemia samobójstw w Berlinie

BERLIN 7.12. „Berliner Ztg. am Mittag” donosi, iż od kilku tygodni w Berlinie panuje epidemia samobójstw, będąca następstwem ciężkiego kryzysu gospodarczego.

W ubiegłą niedzielę 7 osób usiłowało odebrać sobie życie w Berlinie przy pomocy gazu.

W związku z powyższymi okolicznościami dr. Dehmel, syn znanego poety Ryszarda Dehmel, założył w Berlinie Instytut porady lekarskiej dla osób, noszących się z zamiarami samobójczymi.

Pole trumien pod piramidami

W pobliżu pól pod Głuchą amerykańska ekspedycja Boston - Harzaru odkryła starożytne grobowce. Całe pole, obejmujące kilka hektarów, ustanie jest grobowcami między innymi st. „Jalca” i uwidoczniona na le-

Porozumienie w sprawie rozbrojenia już osiągnięto

GENEWA, 7.12. Dyskusja komitetu Rady Ligi w sprawie konferencji rozbrojeniowej: została zakończona.

Porozumienie osiągnięto co do 6-miu punktów. Dwa są sporne. Zasadniczo spór toczy się o tezę francuską, iż dla utrwalenia zasady rozbrojenia należy przede wszystkim brać pod uwagę siłę przemysłową państw. Anglia sprzeciwia się tej zasadzie. Komitet zastanawiał się też nad tem, jaką pomoc finansową i ekonomiczną należy udzielać zaatakowanemu państwu, zgodnie z art. 16 paktu Ligi.

Robert Cecil i Paul Boncour oświadczyli prasie, że zasadniczo porozumienie jest osiągnięte

Proces szpiegowski we Francji

PARYŻ, 7.12. Oskarżona o szpiegostwo Marta Mareuil zeznała, iż dostarczała dokumenty 3-em anglikom oraz że zbierała informacje, dotyczące liczby samolotów oraz ustroju rozmaitych parków lotniczych. Wskazani przez nią anglicy zostali aresztowani. (PAT.).

i że dzieło rozbrojenia jako gwarancji pokoju nigdy dotąd jeszcze nie było tak poważnie i zgodnie postanowione

Pełne odszkodowanie zapłacą Niemcy za zatopioną „Lusitanję” 2.409.413 dolarów

LONDYN, 7. 12. (Reuter). Obradująca w Waszyngtonie niemiecko - amerykańska komisja mieszana do spraw odszkodowań wojennych ustaliła, że Niem-

cy mają zapłacić Stanom Zjednoczonym 2.409.413 dolarów tytułem pełnego odszkodowania za zatopioną w r. 1915 „Lusitanję”.

3500 chorążych W. P. trzeba posłać do szkół dokształcających! aby umożliwić im uzyskanie stopni oficerskich

Nie można dłużej przewlekać stanu „ni oficer ni szeregowy”

Artykuł naszego pisma o konieczności uregulowania sprawy chorążych w wojsku, zatytułowany „Ni oficer, ni szeregowy” wywołał

żywe poruszenie w sferach wojskowych.

Od chorążych służby czynnej i rezerwy otrzymaliśmy wiele listów.

Wszyscy zainteresowani gorąco

sorzećwiała się projektowi przemianowania chorążych na podoficerów, równooby się to bowiem degradacji.

Istnieje przecież możność załatwienia tej sprawy na innej drodze.

Należy powołać do życia 6

miesięczne kursy dokształcające, których ukończenie dawałoby prawo do uzyskania

stopnia oficerskiego.

Kursy takie mogłyby istnieć przy każdym D.O.K.

Należałoby wydelegować na nie przymusowo wszystkich chorążych, chcących pozostać w armji.

Wyniki egzaminu dawałyby podstawę bądź do mianowania danego chorążego oficerem, bądź też do zaliczenia go do korpusu podoficerów.

System dokształcania w wojsku

nie jest nowy.

Przed kilku laty przyjęto do

wojska szereg oficerów b. armji zaborczych, nieposiadających wymaganego wykształcenia.

Wówczas to M. S. Wojsk. wyznaczył oficerom tym pewien okres czasu na dopełnienie wykształcenia w gimnazjum dla byłych wojskowych, istniejącem przy D. O. K.

Część oficerów w przepisowym terminie złożyła egzaminy i została mianowana oficerami zawodowymi.

Czy to nie byłoby najłagodniejszą załatwieniem sprawy chorążych?

Trzeba jak najspieszniej zająć się

przyszłością 3500 „ni oficerów, ni szeregowych”.

Olbrymi proces komunistyczny w Kiszyniowie

270 podsądnych — 85 skazanych

BUKAPESZT, 7.12. — Tel. wł. Wielki proces komunistyczny przed sądem wojskowym w Kiszyniowie zakończył się wyrokiem. Wzroku na mocy którego 85 oskarżonych z pośród ogólnej liczby 270 podsądnych skazano na więzienie. Jeden, z oskarżo-

nych, któremu do... Jzono kierownictwo organizacją komunistyczną, skazany został na dożywotnią karę więzienia, dwóch jego pomocników skazano na 15 lat ciężkich robót.

Pozostali otrzymali karę od 6 lat do 6 miesięcy więzienia.

Powszechny zjazd anty bolszewicki emigrantów rosyjskich zwołany jest w Paryżu

PARYŻ, 7. 12 — Tel. wł. — ja na 15 lutego powszechny zjazd Rosyjscy emigranci przygotowują antybolszewicki w Paryżu.

Czułe pożegnanie

Niemcy czule żegnają okupantów angielskich opuszczających Kolonie.

Obieg pieniężny zwiększono o 20 milionów złotych

Pozatem bilans Banku Polskiego nie wykazuje żadnej inicjatywy

Ostatnie sprawozdanie finansowe Banku Polskiego na ostatni dzień listopada wykazuje nieznaczne tylko zmiany w poszczególnych pozycjach.

Zapas walut i dewiz zmniejszył się o pół miliona złotych, zapas złota zwiększył się o 147 tys. zł. Portfel wekslowy bez zmiany, pożyczki zabezpieczone papierami wartościowymi wzrosły o 4,2 mil. zł.; wzrosły również zaliczki i zobowiązania reoportowe 2,4 mil. zł.

Natomiast poważnie zmniejszyły się rachunki żyrowe i inne zobowiązania Banku o 18 mil. zł. — co świadczy o ucieczce od złotego.

Dr. Zimmermann nie będzie wysokim komisarzem w Gdańsku

WIENIEN, 7. 12. — Tel. wł. — „N. W. Journal” zaprzecza pogłosce, jakoby generał komisarz Ligi Narodów w Austrii, dr. Zimmermann, wyznaczony był na stanowisko wysokiego komisarza w Gdańsku.

Dr. Zimmermann opuszcza wprawdzie Wiedeń 3-go stycznia, wraca jednak do Holandii, gdzie obejmie kierownictwo jednej z gospodarczych instytucji.

Banknoty 500-lejowe wycofane będą do 1-go stycznia

Rumuński Bank Narodowy ogłasza, że znajdujące się dotychczas w obiegu banknoty 500-lejowe zostaną w zupełności wycofane i są obecnie wymieniane na banknoty nowe. Wymiana trwać będzie do d. 1 stycznia 1926 r.

180 milionów zysku w ciągu 11 miesięcy dał monopol tytoniowy

WARSZAWA 8. XII. W ciągu listopada monopol tytoniowy wpłacił do skarbu 14.000.000 złotych, w ciągu zaś poprzednich jedenastu miesięcy r. b. 167,6 mil. zł., a więc o 5,1 mil. zł. więcej niż preliminarzowo — cały rok bieżący.

Makę, ziemniaki i węgiel otrzymają bezrobotni Łodzi i Górnego Śląska

Rząd wyznaczył na ten cel odpowiednie kredyty. Akcja zaopatrzenia bezrobotnych wielkich śródmiejsc przemysłowych w makę i ziemniaki, podjęta z inicjatywy ministerstwa pracy i Związku miast, rozwija się pomyślnie. Pomoc udzielana jest narazie w okręgu łódzkim i Zagłębiu dąbrowskim. Na cel ten wyasygnował rząd początkowo pół miliona złotych, obecnie zaś postanowił preliminarzowo jeszcze 300 tysięcy, a to celem rozszerzenia tej akcji na cały szereg innych miejscowości w kraju, dotkniętych klęską bezrobocia.

W związku z uchwałą Rady ministrów o zaopatrzeniu bezrobotnych w opał na zimę, wyjechała wczoraj do Katowic specjalna komisja międzyministerjalna, złożona z przedstawicieli min. skarbu, handlu i przemysłu, oraz pracy w celu dokonania zakupu 30.000 ton węgla i ustalenia ceny.

GIEŁDA	
WARSZAWA 8. XII.	
NOTOWANIA OFICJALNE	
Z dnia 7 b. m.	
Waluty i dewizy	
Dol. St. Złoty 8.00 — 7.90 (sprzedaż 7.82, kup. 7.78). Londyn 38.83 — 38.70 (sprzedaż 38.72, kup. 38.61). Nowy Jork 7.95 — 7.90 (sprzedaż 7.92, kup. 7.88). Paryż 20.75 — 20.97 (sprzedaż 20.75, kup. 20.90). Szwajcaria 150.50 (sprzedaż 150.88, kup. 150.12). Włochy 31.50 (sprzedaż 31.58, kupno 31.42).	
Papier procentowy	
6 proc. poz. dolarowa 1920 r. 65 proc. — 67 proc. (zł. 490.75 — 505.85); 10 proc. poz. kolejowa 85 proc. — 80 proc. — 85 proc.; 5 proc. pań. poz. konw. — 43.50; 4 i pół proc. listy zast. ziem. orzędw. 16.90 — 16.65; 5 proc. listy zast. m. Warszawy, przedw. 16.25 — 16.15 — 16.25.	
ZURYCH, 7. 12. Zamknięcie. Paryż 19.47. Londyn 25.15. New York 5.162. Belgia 23.50. Włochy 20.89. Hiszpania 74.15. Holandia 208.25. Berlin 1.234. Wiedeń 73.10. Sztokholm 138.70. Oslo 105.60. Kopenhaga 130.50. Sztoka 3.775. Praga 15.375. Warszawa 70.00. Budapeszt 0.727. Białogrod 6.187. Ateny 6.90. K. w. 2.40. Helmsford 13.07. Buenos Aires 215.50. Tendencja niejednołita. (PAT.).	

Obieg banknotów zwiększył się o 12,7 mil. zł., a jeżeli weźmiemy pod uwagę zmniejszenie się zapasu monet srebrnych i bilonu o 7,3 mil. zł. — to obieg banknotów i bilonu łącznie zwiększył się o 20 milionów złotych.

Order „Orła Białego” na piersiach królowej Belgji

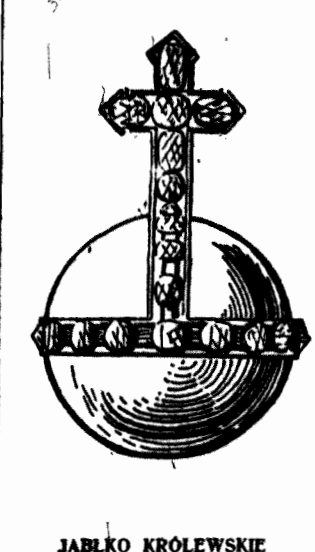
Za zasługi humanitarne dla Polski. Poseł polski w Brukseli, p. Szembek, wręczył królowej belgijskiej Elżbiecie odznaki orderu „Orła Białego”. Wręczenie odbyło się w sposób uroczysty, a poseł Szembek w przemowie zaznaczył, że p. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej skorzystał z okazji srebrnego wesela królowej, aby podkreślić przez to odznaczenie zasług, oddane przez nią dla Polski na polu humanitarnem. Królowa w serdecznych słowach zapewniła o swej wdzięczności za to zaszczytne odznaczenie.

Urzednicy państwowi bronią się przed redukcją i artykułem 116

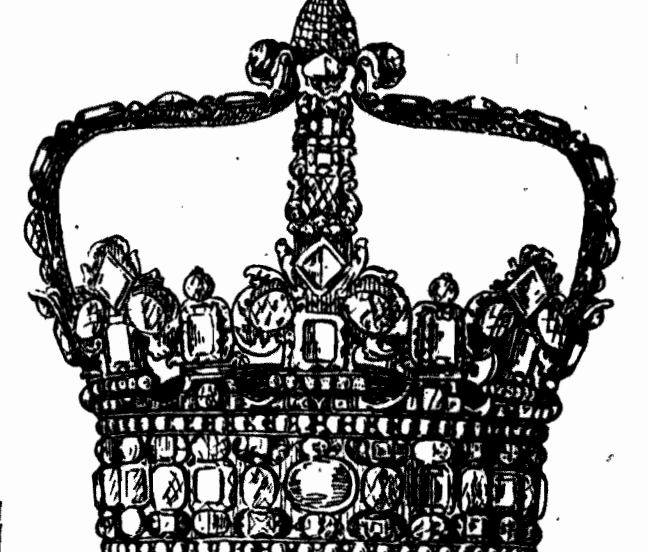
Złożyli memoriał ministrom spraw wewnętrznych i pracy. Delegacja zgłosiła uprzednio 4-licznej delegacji państwowej, p. Raczkiewiczowi, oraz pracy p. Ziemięckiemu. W memoriale złożonym urzędnicy państwowi protestują przeciwko mechanicznej redukcji pracowników państwowych, uważając, że powinna ona być przeprowadzana procentowo, w zależności od potrzeb reorganizacyjnych. W dalszym ciągu urzędnicy państwowi opowiedzieli się przeciwko redukcji plac, oraz przeciwko projektowi przedłużenia mocy obowiązującej art. 116 ustawy o państwowej służbie na przeciąg dwu lat. Przedłożenie nie to spowodowałoby bowiem odsunięcie stabilizacji o dalsze dwa lata.

Odzyskane Insignja władzy monarszej w Polsce KORONA, JABŁKO I BERŁO

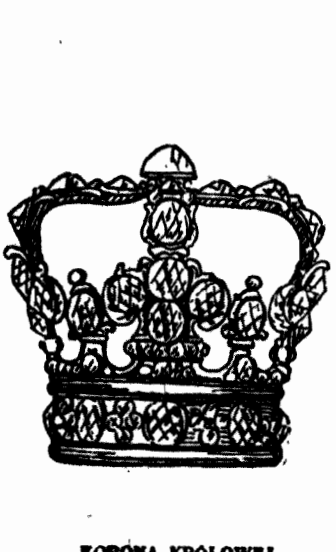
użyte do koronacji dwóch królów polskich w katedrze św. Jana w Warszawie

JABŁKO KRÓLEWSKIE

KORONA KRÓLEWEJ

KORONA KRÓLEWEJ

Muzeum Narodowe w Warszawie posiada niezwykłą historyczną pamiątkę: insignja królewskie, których podobizny podaje-

Jeśli to wielka korona królewska, mała korona królowej, dwa berła królewskie i dwa jabłka.

Insignja te są jedynymi dochowanymi do dziś i ujawnionymi oznakami dostojstwa monarszego. Używano ich do koronacji królów polskich Augusta II w r. 1697 i Augusta III w r. 1734. Ten ostatni król, wyjeżdżając z Polski zabrał ze sobą oznaki swej władzy monarszej w Polsce i przewiózł je do Dreżna, gdzie wcielono je do muzeum królewskiego.

Po raz trzeci insignja, przechowywane w Dreżnie, służyć miały do koronacji w Polsce, gdy Napoleon obiecywał Polsce niepodległość. Utworzone jednak na mocy traktatu tylicyckiego przez Napoleona państwo było księstwem i nie upoważniało króla saskiego, który został księciem warszawskim, do uroczystości koronacyjnych.

Po rewolucji niemieckiej zdeponowany król saski straciłszy nadzieję odzyskania korony saskiej, wyzbął się również złudzeń co do swych praw dynastycznych w Polsce. Zrobił z koron, berła i jabłek przedmiot handlu antykwarskiego. Insignja, wymienione zrazu na starą porcelanę saską, przewiezione zostały do Wiednia, skąd z rąk handlarzy stały się w posiadaniu muzeum w Warszawie i przekazano Muzeum Narodowemu.

Cenny nabytek poddano szczegółowemu badaniu. Pracę tę podjął sumienny badacz przeszłości, prof. Franciszek Puławski, marszałek rady stanu w czasie rady regencyjnej, a następnie minister pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie. Historyk nasz potwierdził orzeczenie zmarłego już prof. Mariana Sokolowskiego, iż koronami temi koronowali

się dwaj królowie polscy, z dynastji saskiej.

Szczegółowy referat wygłosił na ten dzień prof. Fr. Puławski na zjeździe historyków polskich, odbywającym się obecnie w Poznaniu.

Odzyskane dla pamiątkowych zbiorów polskich insignja są niezwykle cenne.

Korony są okazałe, przeładowane ozdobami i różnobarwnymi kamieniami. Kształtem odpowiadają barokowemu gustowi epoki.

Korona króla waży ponad 2 klg. i nosi ślady przeróbki, jaka okazała się potrzebna do drugiej koronacji, król August III bowiem odznaczał się wielką głową.

Korona królowej jest znacznie mniejsza, lżejsza, wyniosła, wytworna w rysunku. Przeniesiona była do noszenia na czubku głowy ponad wysokim uczesaniem.

Obok koron są dwa berła przepięknie czelowane i inkrustowane kamieniami, oraz dwa jabłka królewskie z krzyżami.

Oczywiście insignja te, lubo przynależność ich do historii Polski została stwierdzona, nie są koronami Jagiellonów, jakie przechowywane były w skarbcu królewskim na Wawelu i jakie w epoce rozbiorów zginęły. Mówiono o nich, iż są ukryte i że zmarły w Krakowie przed 30 laty o. Wacław Nowakowski był jednym z posiadaczy tajemnicy. Szukano ich przed kilku laty we Włodzimierzu Wołyńskim i podjęto wyprawę po złote runo do klasztorów kresowych p. d wodzą pułk. Gembarszewskiego.

Zginęły bez śladu! Odzyskanie insvenjów z epoki saskiej w Polsce pozwala Muzeum Narodowemu

Na dworcach kolejowych Paryża dla wszystkich państw ułatwiony

Tranzyt towarów przez Polskę dla wszystkich państw ułatwiony. Nowe rozporządzenie ministra skarbu. Ministerstwo skarbu wydało nowe rozporządzenia w sprawie tranzytowego przewozu towarów, wprowadzające znaczne ułatwienia dla wszystkich państw. Z istniejących ograniczeń utrzymano jedynie zastrzeżenie, w myśl którego towary niemieckiego pochodzenia, wysyłane z Niemiec tranzytem do innych państw nie podlegają ograniczeniom.

60 mil. złotych strat przyniosła wystawa w Wembley

LONDYN, 7. 12. (Reuter) Komitet likwidacyjny wystawy w Wembley komunikuje, że straty netto, jakie przyniosła wystawa, wynoszą półtora miliona funtów sterlingów.

LISTY Z ROSJI mniej „wojazzować” będą po Polsce

Dotychczas wszystkie listy z Rosji sowieckiej, adresowane do różnych miejscowości Rzeczypospolitej, przechodzić muszą przez Warszawę. Od 15 b. m. zaczął obowiązywać konwencja pocztowo - telegraficzna polsko - rosyjska, wskutek czego listy między Rosją i Polską krać będą szybciej. List z Moskwy do Stołbców nie będzie szedł via Warszawa.

Delegaci w biało-czerwonej opasce bronią emigrantów polskich przed wyzyskiem

Staraniem organizacji opieki polskiej w Paryżu i Tow. emigracyjnego, utworzone w Paryżu misje kolejowa, której zadaniem jest chronić przyjeżdżających do Paryża rodaków przed groźcami im niebezpieczeństwami i nadużycianiami. Misja ta ma swych przedstawicieli na wszystkich dworcach kolejowych w Paryżu i można ich rozpoznać po biało - czerwonej opasce.

W przyszłym roku otrzymają Briand i Chamberlain

LONDYN 7.12. — „Exchange News Agency” dowiaduje się, że nagroda Nobla nie zostanie przyznana, gdyż komitet nie sądzi, aby suma obecnie rozporządzalna wystarczyła do podziału. W roku przyszłym zamierzone jest przyznanie łącznej nagrody Chamberlainowi i Briandowi w dowód uznania zasług tych mężów położonych w Locafno.

Grecja n'e godzi się na karę. Chce apelować do Trybunału w Hadze

GENEWA 7.12. Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ligi Narodów przedstawiciel Grecji oświadczył, że nie godzi się na karę, nałożoną przez komisję Ligi Narodów. Proponuje nałożenie kary na Bułgarię, wreszcie zastrzega sobie prawo apelacji do Trybunału Międzynarodowej Sprawiedliwości w Hadze.

Komitatdże bułgarscy grożą pokojowi na Balkanach

Rumuńa zapowiada energiczną akcję. BUKARESZT, 7.12. Min. Duce oświadczył w parlamencie, że rząd rumuński niejednokrotnie już interwenjował u rządu bułgarskiego w sprawie napałów komitatdżów. „Obiecuję panom, kończył minister, że nie będę się wahał ani na chwile w tym względzie w wypełnieniu mego obowiązku, ażeby tylko granice naszego kraju były chronione”.

Nowe zapomogi dla górnictwa angielskiego

LONDYN 7.12. Rząd zażądał od Izby gmin uchwalenia dodatkowej zapomogi dla przemysłu węglowego w wysokości dziesięciu milionów funtów. Poprzednio przez Izbę uchwalona zapomoga wynosiła 10 milionów funtów sterlingów.

Silne mrozy w Jugostawji

BIAŁOGROD, 7.12. W całym kraju panują nadal silne mrozy. W Białogrodzie termometr spadł wczoraj do — 14,5 st., w Sarajewie do — 10 stop.

Wenecja zamrzła

RZYM, 7.12. Z całych Włoch donoszą o wielkich mrozach. W Trydencie notowano wczoraj — 11 w Parmie — 10, w Ferraro — 5, w Wenecji i Rzymie — 2, Neapolu, Pizie i Livorno temperatura wynosiła 0 st.

KIEREŃSKI SPALONY NA WARSZAWSKIM BRUKU

Przylapano go w Łowiczu

ze sfalszowaną legitymacją i sprowadzono do stolicy

W warszawskim sądzie okręgowym znalazła się jedyna w swoim rodzaju sprawa o sfalszowanie legitymacji filmu kinematograficznego. Trzeba bowiem wiedzieć, że każdy film ma swoje dokumenty osobiste, dotyczące pochodzenia od „zu, świadectwo moralności” wystawione przez cenzurę itd. Otóż do Polski trafił obraz, który nie miał papierów w porządku. Łatwo się domyślić, skąd przybył, skoro tytuł jego brzmiał „Kiereński”. Przedstawiony do cenzury w Warszawie otrzymał z komisarjatu rządu czarną książkę, jako film niemoralny, antypaństwowy i szkodliwy, przyczem zabroniono go produkować na całym obszarze Polski.

„Kiereński” znikł z Warszawy, nie po to jednak by wrócić skąd przybył, lecz by rozpocząć pracować wędrowną po miastach prowincjonalnych i szerzyć demoralizację. „Kiereński” zasypał się wreszcie w Łowiczu, gdzie miejscowa policja ustaliła, iż zaświadczenie cenzury zostało podrobione. Do odpowiedzialności karnej pociągnięto p. Jakóba Zolotowskiego, właściciela wypożyczalni filmowej „Zotofilm” w Warszawie. Oskarżony stanął wczoraj przed sędzią Kramerem. Do winy się nie przyznał, dowodząc, iż obraz nabył od nieżyjącego już obecnie p. Liśsana. Będąc przedmiotem oskarżenia fałszywe zaświadczenie otrzymał wraz z filmem. Sąd nie mając dostatecz-

nych danych przeciw p. Zolotowskiemu, zdecydował oskarżonego uniewinnić, a znajdujący się w dowodach rzeczowych film zniszczyć.

Tragiczne dzieje rodziny robotniczej w Żyrardowie

Brat w uniesieniu zabił brata, poczem targnął się na swe życie i kona w szpitalu

W domu fabrycznym Zakładów Żyrardowskich w Żyrardowie przy ul. Piłsudskiego rozegrała się

niezwykła tragedia rodzinna.

Cneudaj wieczorem między dwoma braćmi robotnikami zakładów żyrardowskich 27-letnim Marjanem i 32-letnim Władysławem Dawidowskimi powstała bóla z niewiadomej przyczyny. Młodszy brat rzucił się na starszego i skopał go silnie. Poturbowanego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do miejscowego szpitala. Lekarze stwierdzili pęknięcie opony brzusznej. Po kilku godzinach strasznych męczarni skatowany brat zmarł. Na wieść o śmierci brata, Mar-

jan Dawidowski targnął się na swe życie, wypijając dwie outelki esencji octowej. Nieprzytomnego odwieziono do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią. Tragedję tej rodziny robotniczej nad którą zawisło jakieś fatum, ilustruje fakt, że trzech z braci Dawidowskich zmarł przed kilku tygodniami w nieszczęśliwym wypadku, matka zaś, akuszerka, została przed dwoma miesiącami skazana na pięć lat więzienia za wykonywanie niedozwolonych operacji.

Najwyższa kobieta na świecie

7 STÓP CALI WYSOKOŚCI, 300 FUNTÓW ANGIELSK. — WAGI Pani Landy, piękna amerykanka, uchodzi za najwyższą kobietę na świecie. Ciekawe, że znalazła męża, mając lat zaledwie 19.

Królewska nauczycielka tańców

Rzym, ma nowa, niezwykła sensacja wczesnych. Na dwór królewski powołano arcy-przywid panny Welweck, słynnej z piękna tancerki węgierska, Magde W. niezwykłej urody, wzbudził wśród a-welweck, która ma udzielać księżniczce rzymskiej żywe zacięka-Giovanne i Marji naukę tańca no-wienie.

30-lecie działalności artystycznej

W roku bieżącym mija 30 lat od dnia, kiedy na koniaskie mu-

W tym czasie im. A. Rubinsteina przyznana została nagroda młodemu nadwczas kompozytorowi Aleksiemu Henrykowi Melcerowi. Dla uczczenia jego zasług za inicjowała grupa wielbicieli jego talentu z b. premj. rem A. Ponińskim na czele, uroczysty koncert jubileuszowy. Koncert odbędzie się w dniu 16 bm. w sali Filharmonji. Udział w koncercie, oprócz orkiestry Filharmonji pod dyrykcją Jubilata i A. Dołżewskiego, no łączonych chórów „Harfy”, „Oratoryjnego” i V kółka śpiewacze go wdziału oświaty i kultury Magistratu m. st. Warszawy, wezrą soliści następujący: St. Argasińska, R. Benzetowa, H. Ottawowa, H. Zbońska - Ruszkowska, oraz kwartet wokalny (pp. Fotygo, Wermiński, Janowski, Tokarski). Program—najpiękniejsze kompozycje Melcera.

Prof. PAWŁÓW znakomity uczyony rosyjski wynalazł serum przeciwko epilepsji.

Rekordzistka w pisaniu na maszynie

W „zapiskach” maszynistek francuskich pierwsze miejsce zdobyła panna Plan, uzyskując tytuł szamołanki i 1000...

Panna Plan pracuje obecnie jako daktylografistka - sekretarka w Lidze Narodów w Paryżu, mieszając w międzynarodowym biurze pracy.

DJABEŁ NA BIUSCIE KOBIECYM

SADZE zamiast rózu na policzkach WALKA KWAKRÓW Z MODĄ WSPÓŁCZESNĄ

W stanie Ohio, w północnej Ameryce, zawiązało kilku fanatycznych kwakrów towarzystwo, mające na celu przyprawienie do rozsądku współczesnych kobiet, które zdaniem kwakrów nadużywają wolności. Kwakrzy ci znaleźli w krótkim czasie wielu zwolenników, a szczególnie sympatycznie odniosły się do ich celów starsze i bardzo cnotliwe matrony amerykańskie. Owóż po dłuższej dyskusji ustalono grzechy współczesnej kobiety, które winny być conajspieszniej usunięte. Grzechami temi są: 1) krótkie stroje, 2) krótkie fryzury, 3) kosmetyki, 4) tańce, 5) rozwody, 6) zaniżowanie zbytków, 7) niepostępowanie wobec mężów.

Z całą energją zabrano się więc do tępienia tych kobiecych śladów grzechów głównych. Oczywiście, iż sposoby tępienia tych przestępstw odpowiadają obyczajom Dalekiego Zachodu. Jeśli spotkają członkowie towarzystwa kwakerskiego zbyt kuso ubraną kobietę, polewają jej łydke gryzącym kwasem. Płyn ten nie kaleczy wprawdzie niebezpiecznie nogi, ale zmusza do noszenia bandaży przez pewien czas. Kobiety umalowane smarują kwakrzy sadzą. Jeśli spostrzegą damę z głęboko wyciętym dekoltem, starają się odbić na nim postać diabła. Odpowiednie pieczątki noszą stale przy sobie.

Święto Katarzynek w Paryżu

W dniu Św. Katarzyny cały Paryż bawi się. Na ulicach widać barwnokolorowy „midnetek”, w restauracjach leje się szampan. To święto pracownic igły, które ukończyły 25 lat życia i nie wyszły za mąż.

Fala drożyzny opada

Z miast wojewódzkich, jak Łódź, Katowice, Poznań, Kraków i Lwów — nadeszły wczoraj późnym wieczorem do ministerstwa wewnętrznych raporty do naczeka, iż fala drożyzny zaczęła opadać. Wszędzie oblażyła się już zna-

czna zniżka cen na artykuły pierwszej potrzeby. Tendencja zniżkowa trwa w dalszym ciągu. Władze administracyjne przekazyują sądom obywateli paskarzy, którzy podbiłają ceny lub maszynują towary.

PODRÓŻ PO SŁUPACH

Do niewdzięcznych i niebezpiecznych zawodów należy zakładanie i naprawianie drutów na słupach telegraficznych. Pozycja, w której wzięty pracującego mechanika, wymaga zarówno zręczności, jak i zimnej krwi.

ROBOTNIK POLSKI

pojechał do Francji budować kościół a wpał w sidła agentów

„Legji cudzoziemskiej”

Omali nie zginął w piekle afrykańskim

Wielu Polaków ginie marnie na emigracji z nędzy, od poniewierki o głodzie i chłodzie — a nawet od kul „nieprzyjacielskich” w cudzym wojsku. I to w jakim! w oddziałach kondoterskich — w wojsku złożonym z ofiar losu całego świata — w t. zw. „legji cudzoziemskiej” francuskiej. Słynny konserwatyzm francuski — tak pożyteczny w pewnych rzach — nie może się zdobyć na zmylenie z tarczy Francji rycerskiej tej plamy średniowiecza — utrzymywania armji najemnych żołdaków — armji, idącej na śmierć za pieniądze, za łódź. Dobrzy patrioci francuscy cierpią też głęboko nad tą plamą wojskowości, obniżającą autorytet moralny Francji w oczach świata.

agenci obiecują 5.000 frs. i świetną „przyszłość” — a po podpisaniu kontraktu biedny człowiek dostaje zaledwie 500 fr. (i to w dwu ratach) no i — niechby spróbował słowko pisać! Potem służył marsze w klimacie, którego Europejczyk nie znosi, nagłe bitwy z tymi biednymi Marokańczykami. P. Rudzińskiemu udało się uciec z tych niezaszczytnych szeregów i przez Kair, Beirut, Damaszek, Jerozolimę dotrzeć do Polski. — Gdyby byli złapali, to kula w lebi oni nie żartują. Są bez ilności. Jak kto zachoruje tak, że go się nie oplaci leczyć, to zostawiają na polu, a kolumna — marsz dalej! O strasnym przeszedłem ciężki. A pojechałem jako robotnik budowlany do robót przy kościele francuskim w Alencon...

Rumunja pracuje nad utrwaleniem pokoju BUKARESZT, 7. 12. Dzienniki donoszą, że rząd rumuński czyni energiczne starania o utworzenie bałkańskiego paktu bezpieczeństwa. Obecnie toczą się rokowania z Grecją w sprawie przyłączenia obronnego.

Cziczeryn w Paryżu

POSEN SOWIECKI W PARYŻU RAKOWSKI, FILIP BERTHELOŃ Zdzisław Sowiecki, polski agent, francuskim ministerstwie spraw wojskowych.

